

LÈ OU SE YON MOUN K AP PRAN SWEN YON GRÈF

Lè moun ou renmen an bezwen yon grèf, lavi, wòl, ak responsablite tout fanmi an chanje souvan. Sonje, pwosesis grèf la pi sanble avèk yon maraton pase yon kouri-vit. Lè ou nan pwosesis tretman grèf avèk moun ou renmen an, li enpòtan pou ou pran swen tèt ou pou ou kapab rete an sante.

KONTINYE LI **POU APRANN:**

- Moun ki kapab yon moun k ap bay swen
- Sa yon moun k ap bay swen fè anvan ak apre grèf
- Fason pou pran swen tèt ou pandan ou se yon moun k ap bay swen
- Resous pou ede ou vin yon moun k ap bay swen

KIMOUN YON **MOUN K AP BAY SWEN** YE?

Yon moun k ap bay swen se yon moun k ap la pou sipòte ak pran swen yon moun li renmen pandan pwosesis grèf la. Lè ou se yon moun k ap bay swen, ou jwe yon wòl enpòtan nan tretman ak gerizon pasyan an. Sa vle di, pifò sant grèf yo mande pasyan yo pou yo gen yon moun ki pou pran swen yo anvan grèf la.

Yon moun k ap bay swen kapab se:

- Yon madanm/mari oswa patnè
- Pitit adilt
- Frè oswa sè
- Paran
- Zanmi oswa kamarad travay

Lè ou se yon moun k ap bay swen, yo ka mande ou pou bay èd pou bezwen medikal, bezwen finansye ak bezwen emosyonèl. Djòb w ap fè a lè ou se yon moun k ap bay swen kapab sanble akablan. Li ede si ou konnen sa w ap bezwen fè a. Doktè yo, enfimyè yo, ak travayè sosyal yo ki nan sant grèf la ap aprann konnen wòl ou. Be The Match® sipòte moun k ap bay swen yo tou avèk kèk pwogram ak resous.

KISA YON MOUN K AP BAY SWEN FÈ **ANVAN GRÈF LA?**

Lè yon moun ou renmen antre nan lopital pou fè yon grèf, ou ka la avèk li tout lajounen, pifò jou nan semèn nan, epi nan kèk ka, ou ka la tout lannwit tou. Menm anvan grèf la, moun ou renmen an ta ka bezwen èd ak sipò siplemantè.

Pou sipòte moun ou renmen an nan swen medikal li, ou kapab:

- La avèk moun ou renmen an nan lopital la oswa nan klinik lan pandan vizit doktè a pou koute ak poze kesyon
- Mande doktè yo pou eksplike chwa tretman yo, rezilta tès yo, ak medikaman yo
- Swiv tout tretman yo nan yon kaye
- Pale avèk moun ou renmen an pou konprann objektif tretman an

Pou bay sipò avèk finans, ou kapab:

- Chèche konnen ki asirans ki pral peye ak kisa oumenm oswa moun ou renmen ap bezwen peye
- Mande travayè sosyal la oswa kowòdonatè finansye a si gen lòt èd finansye
- Ede planifye fason pou peye pou depans grèf ou avèk lajan pòch ou
- Ede kenbe asirans sante li ak lòt avantaj yo aktif

Pou bay sipò emosyonèl, ou kapab:

- La pou koute, pou pale, oswa pou senpleman bòkote moun ou renmen an
- Konprann enkyetid li yo, epi ede fè yon plan pou rezoud enkyetid yo
- Pase tan ap fè aktivite nou toulède renmen fè
- Ede kominike avèk fanmi ak zanmi moun ou renmen an

KISA YON MOUN K AP BAY SWEN FÈ APRE GRÈF LA?

Anjeneral, jou pasyan an retounen lakay li apre yon grèf se yon jou kè kontan. Tout moun konnen paske li retounen lakay li. Men, sa kapab bay laperèz tou pou kite ekip ki t ap pran swen grèf la san rete nan lopital la. Moun ou renmen an ka bezwen anpil èd ou. Anpil moun k ap bay swen jwenn yo gen plis bagay pou yo fè kounye a pase pandan lè pasyan an te nan lopital la. Ou ka santi ou pare pou lavi ou vin pi nòmal, men gerizon an kapab pran plis tan.

Anvan ou kite lopital la, ekip swen sante a ap montre ou:

- Fason pou pran swen moun ou renmen an lakay ou
- Sa pou fè si gen yon ijans
- Moun pou kontakte avèk kesyon yo

Lè ou soti lopital la pou ale lakay ou, youn nan travay ki pi enpòtan pou fè se siveye sentòm yo oswa pwoblèm yo, epitou pou rapòte yo ba doktè a touswit. Se paske si ou rete tann pou rapòte sentòm yo sa kapab lakòz konplikasyon ki grav.

Ou ka bezwen tou:

- Ede moun ou renmen an pran medikaman ki kòrèk yo nan bon moman yo
- Pran swen liy santral la, si li toujou anplas
- Mennen li nan randevou yo nan lopital la oswa nan klinik lan — pafwa sanzatann
- Pwoteje moun ou renmen an kont enfeksyon lè ou netwaye kay la ak lè ou pran swen timoun yo ak bèt kay yo
- Kwit manje san pwoblèm epi ede li swiv nenpòt règ konsènan sa ki san danje pou li manje

Sonje, ou ka bezwen disponib toutan, sizoka moun ou renmen an bezwen èd medikal touswit.

ÈSKE KAPAB GEN PLIS PASE YON MOUN K AP BAY SWEN?

Pi souvan, yon sèl moun se yon moun prensipal k ap bay swen. Pafwa yon gwoup moun kapab travay ansanm kòm moun k ap bay swen. Menmsi ou se moun prensipal k ap bay swen an, ou ta dwe eseye jwenn travay pou bay lòt yo.

Lè yon gwoup moun separe wòl moun k ap bay swen, òganizasyon ak kominikasyon se kle pou siksè. Ou kapab:

- Òganize yon kominote fanmi ak zanmi pou ede ou. Yon pwogram gratis sou entènèt, ki rele Lotsa Helping Hands, disponib sou sitwèb **lotsahelpinghands.com**. Avèk kalandriye gwoup prive sa a sou entènèt, moun kapab wè ki èd ki nesèsè ak kilè, yon fason pou tout moun kapab bay yon koutmen pou ede fè lavi a vin pi fasil.
- Òganize yon ekip ki pou bay swen. Pou jwenn kèk lide, ale sou sitwèb **ShareTheCare.org**.

ÈSKE GEN SIPÒ KI DISPONIB POU MOUN K AP BAY SWEN?

Pandan w ap konsantre sou fason pou bay swen pou moun ou renmen an, li kapab fasil pou bliye satisfè bezwen pa ou yo. Men youn nan bagay ki enpòtan ou kapab fè se pran swen tèt ou, k ap ede ou pran swen moun ou renmen an pi byen.

Men kèk sijesyon pou ou:

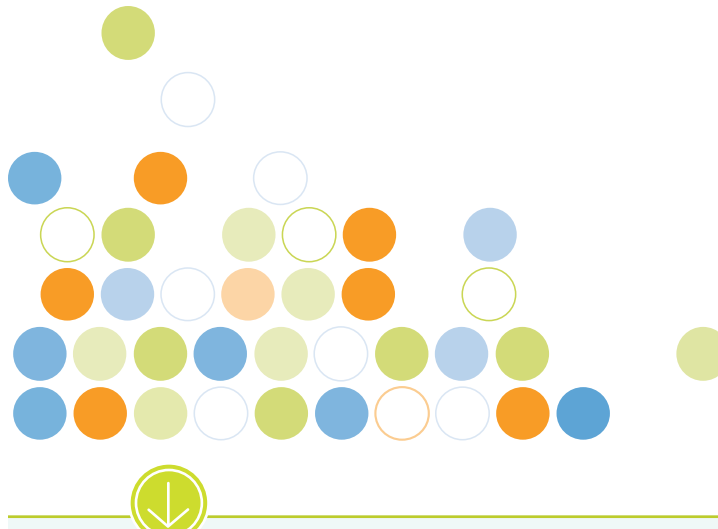
- Pran tan pou tèt ou chak jou, menmsi se sèlman 15 minit. Pale avèk zanmi ou yo oswa pase yon moman trankil lwen moun ou renmen an pou fè bagay ki ede ou santi ou repoze.
- Jwenn yon moun pou pale ki kapab ba ou sipò emosyonèl. Anjeneral si moun ou konte sou li a se pasyan grèf la, li pètèt pa kapab ranpli wòl la touswit. Ou kapab jwenn sipò zanmi oswa manm fanmi, lòt moun k ap bay swen, oswa gwoup sipò.
- Konsantre sou sa ki enpòtan. Ou pa kapab fè tout bagay. Rezève enèji ou pou sa ki enpòtan toutbon pou ou ak moun ou renmen an.
- Mande èd. Montre ou vle fè kèk travay chak jou oswa chak semèn pou zanmi ak manm fanmi ki vle ede ou.
- Fè yon bagay ou renmen. Chwazi yon bagay ki fè ou sonje kèk pati nan lavi ou ki ka annatant pandan w ap konsantre sou fason pou bay swen an.
- Bay tèt ou kredi pou travay w ap fè a. Pafwa moun yo konsantre sou pasyan an epi yo bliye tout sa y ap fè a.

RESOUS GRATIS POU MOUN K AP BAY SWEN YO

Be The Match ofri anpil resous gratis pou ede ou pran swen sante ou, yon fason pou ou kapab vin yon defansè efikas pou moun ou renmen an.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou nenpòt nan pwogram ki endike anba la a, rele nimewo **1 (888) 999-6743** oswa imèl **patientinfo@nmdp.org**.

- Kowòdonatè sèvis pasyan yo bay konsèy pwofesyonèl endividyèl ak edikasyon lè yo reponn kesyon, divilge resous, epi bay sipò.
- Peer Connect Program mete moun k ap bay swen yo an kontak avèk lòt moun k ap bay swen pou yo by sipò ak konsèy youn pou lòt nan telefòn oswa nan imèl.
- Pwogram Caregiver's Companion ak Pwogram Parent's Companion melanje yon bwat zouti itil ki gen sipò pèsonalize ak konfidansyèl yon monitè, pou ede ou kontwole estrès emosyonèl ak fizik ou. Pwogram yo la pou moun k ap bay swen epi k ap pran swen yon pasyan grèf ak paran k ap pran swen yon timoun pandan oswa apre grèf la.

NAN CHAK ETAP LA NOU LA POU EDE OU

Lè w ap fè eksperyans avèk grèf, ou pa poukont ou. Be The Match® pare ou ede ou.

Nou ofri anpil pwogram ak resous gratis pou sipòte ou, moun k ap bay swen yo ak manm fanmi yo anvan, pandan ak apre grèf la. Konekte avèk nou nan fason ki travay pi byen pou ou.

APRANN: **BeTheMatch.org/patient** IMÈL: **patientinfo@nmdp.org**

KÒMANN: **BeTheMatch.org/request** RELE NIMEWO: **1 (888) 999-6743**

Pwogram ak resous nou yo bay sipò nan 11 lang, epitou nou gen ekip bileng ki pale Panyòl, epitou gen tradiksyon ki disponib nan plis pase 100 lang.

ALE SOU SITWÈB: **BeTheMatch.org/translations**

Sitiyasyon medikal, eksperyans grèf, ak gerizon chak moun diferan. Ou ta dwe toujou kontakte ekip grèf ou oswa doktè fanmi ou konsènan sitiyasyon ou. Enfòmasyon sa yo pa la pou ranplase ni yo pa ta dwe ranplase jijman oswa konsèy medikal yon doktè.